

Nr 421

Av herr **Carlsson, Eric**, och herr **Jonasson**, om avskaffande av radiolicensen.

Enligt avtal med staten handhar Sveriges radio rundradions programverksamhet. I fråga om kostnaderna är stadgat, att bolaget varje år av radiolicensmedel äger utfå det belopp som Kungl. Maj:t finner "erforderligt" för programverksamheten.

1960 års radioutredning har bl. a. i uppdrag att utreda frågan om ljudradions finansiering. Riksdagen uttalade år 1957, att licensavgiften om 30 kronor ej får höjas under början av 1960-talet samt att radion fick anpassa sig till den inkomst-ram som den år 1957 höjda licensavgiften skulle ge liksom den ökning av antalet licenser som beräknades ske. Vissa justeringar av dessa beräkningar har sedermera skett.

Frågan om skyldigheten att inneha radiolicens har varit föremål för olika tolkningar. Det var ett av skälen till att telestyrelsen i skrivelse den 24 oktober 1959 föreslog att den särskilda bilradiolicensen skulle avskaffas. Principen ett hushåll en licens är också tänjbar samtidigt som också mottagningsapparaternas antal och mottagningsmöjligheter är mycket varierande. Utbyggnaden av program 2 och melodiradion ställer särskilda krav på mottagningsapparaterna. Möjligheten att kunna avlyssna dessa program är därmed också begränsad. Detta innebär följaktligen att antalet apparater per licens kan variera högst betydligt, ofta beroende på licensinnehavarens standard och möjligheter.

Avgiften 30 kronor är också betungande för många människor samtidigt som möjligheten att avlyssna olika program är begränsad. Och de som drabbas av den begränsningen är ofta de, för vilka avgiften om 30 kronor är relativt hög. Radio är ett nyhets- och bildningsinstrument av stort värde. Upplysnings- och underhållningsprogrammen fyller en stor uppgift. Radion har också blivit praktiskt taget "var mans" egendom. Antalet licenser överstiger antalet hushåll, och trots televisionens segertåg över Sverige har antalet licensbetalare ökat markant under senaste året.

Inbetalningen av dessa licensavgifter liksom registrering och kontroll av licensinnehavet är både arbets- och kostnadskrävande. Ojämnheter i innehav och mottagningsmöjligheter, kostnader för inbetalning, registrering och kontroll gör att man måste fråga sig om den nuvarande ordningen är tillfredsställande. Enligt vad inledningsvis anförts är de medel som anvisas för radioverksamheten beroende av statsmakternas prövning och godkännande. Under sådana förutsättningar frågar man sig om inte det rationella vore att rundradioverksamheten helt finansierades över statskassan och att den särskilda radiolicensen avskaffades. Därmed skulle

åstadkommas en väsentlig förenkling ur administrativ synpunkt samtidigt som den nuvarande licenskontrollen kunde avskaffas.

Det synes lämpligt att 1960 års radioutredning, som har att pröva frågan om rundradioverksamhetens framtid, bl. a. ur ekonomisk synpunkt, också fick pröva frågan om avskaffandet av den särskilda radiolicensen och vad det skulle innebära. Frågan är inte endast av ekonomisk innebörd. Där kommer också radions ställning gentemot staten kanske mera markerat än nu in i bilden.

Med stöd av vad i motionen anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om vidgade utredningsdirektiv till 1960 års radioutredning om avskaffande av den särskilda radiolicensen i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1963

Eric Carlsson

Bertil Jonasson